

[Jens Jensen.]

naar flere Lodsejere eller Selskaber tager sig af disse større Arbejder. Dette vilde efter min Mening betyde mere Beskæftigelse, end Tilfældet kan blive nu, idet ogsaa en Del af saadanne Kultiveringsarbejder, som nu ligger og venter paa Udførelse, kunde blive taget op.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget paa det bedste og vil haabe, at det hurtigt maa blive gennemført.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker de 4 Ordførere for deres Tilslutning til Forslaget.

Det ærede Medlem Hr. Thorhauge nævnte to Spørgsmaal, som han gerne vilde have drøftet i et Udvalg. Det første var, om der var Mulighed for en Nedsættelse af Renten, der i Forslaget er fastsat til 5 pCt. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det vigtigste Spørgsmaal for Landbruget i den nuværende Situation er Muligheden af en Lettelse af Rentebyrden, men jeg tror ikke, der er Mulighed for, at Staten kan laane Penge og atter udlaane dem til Landboerne, saaledes at man kan sætte Udlaansrenten ned under de 5 pCt., der regnes med i Forslaget, uden at Staten taber Penge ved det. Og det har jo hele Tiden været Opfattelsen i Lovgivningen om dette Forhold, baade i den nuværende Regerings Tid og i tidligere Regeringsperioder, ogsaa naar det Parti, det ærede Medlem tilhører, har haft Styret, at der til enhver Tid skulde svares en saadan Rente, at Staten ikke tabte Penge derved.

Jeg kan godt se, at man nok kunde sætte Renten ned, uden at det kom til at betyde saa forfærdelig meget for Statskassen, selv om der blev et Tab derved, men det vilde jo blive et maskeret Tilskud, og det synes jeg ingen af Parterne er tjent med. Det er meget klarere og rigtigere, at man, som vi har gjort, aabent erkender det, naar der er et Punkt, hvor man mener at kunne give et Tilskud, fordi det ikke alene gavner den Landmand, der faar Grundforbedringen gennemført, men ogsaa vil fremme Beskæftigelsen, saaledes at hele Samfundet er interesseret i det. Jeg synes, man aabent skal erkende, at der gives et saadant Tilskud, og ikke maskere det som en Nedsættelse af Renten, som der ikke er Mulighed for, hvis man ikke vil give Tilskud.

Angaaende det andet Spørgsmaal, om at Afdragsfriheden fastsættes til 5 Aar, hvis Kommunalbestyrelserne enstemmigt

indstiller det, er det en Ændring, jeg for mit Vedkommende ikke skal have noget imod at drøfte i Udvalget.

Overfor det ærede Medlem Hr. Jens Jensens Ønske om at udvide Forslaget ogsaa til større Afvandingsarbejder vil jeg sige, at det er et Spørgsmaal, som er til Undersøgelse for Øjeblikket, og som har været til Behandling i Ministeriet, idet man er enig med det ærede Medlem i, at det vilde være ønskeligt, om man kunde gennemføre ogsaa de større Afvandingsarbejder, som man har Vanskelighed ved at faa gennemført nu, ved en Ordning svarende til det, der her foreslaas; men det hører jo ikke rigtig hjemme i et Forslag som dette, der gaar ud paa at yde Laan fra Statens Side til enkelte Landmænd. Jeg er imidlertid enig med det ærede Medlem i, at det vil være i høj Grad ønskeligt at overveje, om der var Mulighed for at løse dette Spørgsmaal, idet der sikkert ikke er ret mange af de Steder, hvor man udlaaner Penge eller støtter Driften af Virksomheder, hvor et saa stort Beløb medgaar til egentlig Arbejdsloen.

Hvis man ønsker, at Forslaget bliver behandlet i et Udvalg, vil jeg haabe, at denne Behandling bliver saa kort som muligt, thi hvis Behandlingen trækker ud, vil Forslaget ikke faa nogen Betydning for indeværende Finansaar; det vil det kun faa, hvis man gennemfører det hurtigt, idet der er meget Grundforbedringsarbejde, der kan gennemføres fra nu af til 1. April.

Thorhauge: Jeg vil sige til den højt-ærede Minister, at naar vi er ude i Landet, taler vi stadig om Rentenedsættelse, men er vi herinde paa Rigsdagen, kan det aldrig lade sig gøre. Men jeg mener netop, at her er der et Sted, hvor Staten kan gaa foran, og hvis det er den Vej, vi skal ind paa, hvis vi skal komme ud af de vanskelige Forhold, saa er her et Forslag, som netop egner sig dertil, idet det ikke gælder en enkelt Stand, selv om der nok staar, at det særlig er for Husmænd, men alle kan komme med ind under Lovforslaget. Derfor er her et Sted, hvor vi kan vise, at hvis vi vil have noget ud af denne Lov, saa kan det ske ved en Rentenedsættelse. — Hvad angaar Udvalgsarbejdet, skal jeg sige, at vi skal ikke forlænge Arbejdet udover det nødvendige.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst Forskel i Realiteten, enten man nedsætter Renten, saa Staten taber Penge ved det,